

Lisakasumi arvestamise kord

Kehtivad alates 01.10.2010

Mõisted

Lisakasum – SEB Life and Pension Baltic SE Eesti Filiaali (edaspidi kindlustusandja) kindlustuslepingule täiendavalt arvestatud summa, mis kuulub väljamaksmisele kindlustustingimustes toodud juhtudel vastavalt käesolevas korras toodud tingimustele.

Vähendatav lisakasum – lisakasumi arvestamise skeem, mille kohaselt on eelnevatel aastatel määratud lisakasumi osa kindlustusperioodi jooksul vähendatav.

Mittevähendatav lisakasum – lisakasumi arvestamise skeem, mille kohaselt ei ole eelnevatel aastatel määratud lisakasumi osa kindlustusperioodi jooksul vähendatav.

Lisakasumi arvestamine – jaotamisele kuuluva lisakasumi suuruse leidmine, st kasumi lisamine või vähendamine.

Üldist

1. Lisakasumi arvestamise korra eesmärgiks on kirjeldada jaotatava lisakasumi suuruse leidmise, kasumi lisamise ja vähendamise üldised põhimõtted. Kord reguleerib lisakasumi arvestamist järgmistele toodetele: eluaegne pensionikindlustus, lastekindlustus, kaasavarakindlustus, eluaegne riskikindlustus, kogumiskindlustus, pensionikindlustus riskikaitsega, kindlustuskonto, kindlustuskonto pensioniks, SEB pensionikonto, Preemialaen, SEB Eluaegne Pension, SEB Tähtajaline Pension, SEB Eluaegsed väljamaksed ja SEB Tähtajalised Väljamaksed (edaspidi kindlustusleping).
2. Kord ei reguleeri SEB Pensionilepingu ja Garanteeritud Pensionikindlustuse kasumi arvestamist.
3. Kui konkreetse kindlustuslepingu tingimused seda võimaldavad, on kindlustusvõtjal kindlustuslepingu sõlmimisel võimalik valida vähendatava ja mittevähendatava kasumiosa arvestamise skeemi vahel, esitades kindlustusandjale vastava taotluse.
4. Kasumiosa arvestamise skeemi on kindlustusvõtjal kindlustusperioodi jooksul võimalik muuta, kui kindlustuslepingu tingimused seda võimaldavad. Kasumiosa arvestamise skeemi muutmiseks esitab kindlustusvõtja avalduse. Muudatus jõustub avalduse esitamise aastale järgneva kalendriaasta lõpust.
5. Majandusaasta lõppedes koostab kindlustusandja juhatus nõukogule ettepaneku kindlustusvõtjatele lisakasumi lisamiseks või eelnevate aastate lisakasumi vähendamiseks. Kindlustusvõtjate vahel jaotamisele kuuluva lisakasumi suuruse või eelnevate aastate lisakasumi vähendamise suuruse otsustab ja kinnitab kindlustusandja nõukogu.
6. Majandusaasta eest arvestatud lisakasumi suurus tehakse kindlustusvõtjatele teatavaks järgneva majandusaasta 30. juuniks.

Kindlustusvõtjate vahel jaotamisele kuuluva lisakasumi suuruse määramise ja vähendamise üldised põhimõtted

Vähendatava lisakasumiga lepingud

7. Lisakasumit arvestatakse ainult vähendatava lisakasumiga lepingute vara eelmise majandusaasta investeerimistegevusest saadud kasumilt. Kasum investeerimistegevusest saadakse kui vähendatava lisakasumiga lepingute varade investeerimisportfelli tootlusest arvatakse maha kõikidele vähendatava lisakasumiga lepingutele arvestatud garanteeritud intress. Kasum investeerimistegevusest jaguneb kindlustusvõtja ja kindlustusandja vahel vastavalt kindlustusandja nõukogu otsusele.

8. Lisakasumit ei arvestata:
 - vähendatava lisakasumiga lepingute kindlustusriski, teenustasu ja lisakindlustuste kasumilt;
 - teist tüüpi lepingute kasumilt;
 - kindlustusandja omakapitali investeeringute tootluselt.
9. Vähendatava lisakasumiga lepingute vara hoitakse eraldi investeerimisportfellis või peetakse nende tootluse kohta eraldi arvestust kui neid hoitakse samas portfellis teist tüüpi lepingute varaga, millel on erinev investeerimisportfell või hoitakse samas portfellis teist tüüpi lepingute varaga, millel on sama investeerimisportfell.
10. Vähendatava lisakasumiga lepingute investeerimisportfelli pikaajalise tootluse ja seeläbi ka lisakasumi eesmärk on kõrgem kui mittevähendatava lisakasumiga lepingute investeerimisportfelligil.
11. Tulenevalt kõrgemast tootluse eesmärgist investeerib kindlustusandja vähendatava lisakasumiga lepingute vara riskantsemalt kui mittevähendatava lisakasumiga lepingute vara. Seetõttu on investeerimisportfelli tootluse kõikumised lühiajaliselt suuremad ja investeerimisportfelli tootlus võib lühiajaliselt olla madalam kui mittevähendatava lisakasumiga lepingute varal. Kindlustusandja ei garanteeri vähendatava lisakasumiga lepingutele ka pikaajaliselt kõrgemat lisakasumit.
12. Vähendatava lisakasumiga lepingute puhul on kindlustusandjal õigus vähendada lisakasumit. Kindlustusandjal on õigus vähendada kindlustusvõtjatele arvestatud lisakasumit juhul, kui lisakasumi vähendamise võimalusega lepingute varade investeeringute aastatootlus on väiksem kui neile lepingutele arvestatud garanteeritud intress.
13. Kindlustusandjal on õigus proportsionaalselt vähendada kindlustusvõtjale kindlustuslepingu kehtivuse jooksul arvestatud lisakasumit, mis tähendab, et vähendatava lisakasumi suuruse suhe investeerimistegevusest saadud kasumisse ei tohi olla suurem, kui vähendatava lisakasumiga lepingutele on varasematel aastatel arvestatud lisakasumi suuruse suhe varasemate aastate investeerimistegevusest saadud kasumisse. Lisakasumi proportsiooni hakatakse arvestama alates 2010.a majandusaasta investeerimisest saadud kasumist/kahjumist. Kui 2010. a majandusaasta investeeringud on tootnud kahjumit, arvestatakse lisakasumi proportsiooni määramisel eelneva 5 majandusaasta tulemusi.

Näide 1 lisakasumi proportsionaalse vähendamine:

A(k) – kasum/kahjum vähendatava lisakasumiga lepingute varade investeerimisest aastal k

B(k) – vähendatava lisakasumiga lepingutele määratud/vähendatud lisakasumid aastal k

Vähendatava lisakasumiga lepingute maksimaalne vähendatav lisakasum aasta k eest = $B(k) = A(k)^*$

Eelmiste aastate lisakasumi suhe

kusjuures

Eelmiste aastate lisakasumi suhe = $(B(2010)+...+B(k-1))/(A(2010)+...+A(k-1))$

Mittevähendatava lisakasumiga lepingud

14. Lisakasumit arvestatakse ainult mittevähendatava lisakasumiga lepingute vara investeerimistegevusest saadud kasumilt. Mittevähendatava lisakasumiga lepingute investeerimistegevusest saadud kasumi arvestamisel võetakse aluseks pikaajaliselt teenitud investeerimiskasum, st mitte ainult eelneva majandusaasta investeerimiskasum. Kasum investeerimistegevusest saadakse kui mittevähendatava lisakasumiga lepingute varade investeerimisportfelli tootlusest arvestatakse maha kõikidele mittevähendatava lisakasumiga lepingutele arvestatud garanteeritud intress. Kasum investeerimistegevusest jaguneb kliendi ja kindlustusandja vahel vastavalt kindlustusandja nõukogu otsusele.
15. Lisakasumit ei maksta:
 - mittevähendatava lisakasumiga lepingute kindlustusriski, teenustasu ja lisakindlustuste kasumilt
 - teist tüüpi lepingute kasumilt
 - omakapitali investeeringute tootluselt
16. Mittevähendatava lisakasumiga lepingute vara hoitakse eraldi investeerimisportfellis või peetakse nende tootluse kohta eraldi arvestust, kui neid hoitakse samas portfellis teist tüüpi lepingute varaga, millel on erinev investeerimisportfell või hoitakse samas portfellis teist tüüpi lepingute varaga, millel on sama investeerimisportfell.
17. Mittevähendatava lisakasumiga lepingute investeerimisportfelli pikaajalise tootluse ja seeläbi ka lisakasumi eesmärk on madalam kui vähendatava lisakasumiga lepingute investeerimisportfelligil.
18. Kindlustusandjal ei ole õigus kindlustusvõtjale mittevähendatava lisakasumiga kindlustuslepingu kehtivuse jooksul määratud lisakasumit vähendada.

Lisanduva lisakasumi jaotamine lepingute vahel

19. Lisakasumiprotsent on jaotamisele kuuluva kasumi ja lisakasumis osalevate lepingute kasumi arvestamise aluseks olevate reservide suhe. Lisakasumiprotsendi abil määratakse lisakasumi suurus lepingu kaupa.
20. Lisakasumis osalemiseks peab leping olema majandusaasta lõpu seisuga jõus. Lepingule lisakasumi suuruse määramise aluseks on majandusaasta keskmine põhikindlustuse reserv ja eelnevate majandusaastate jooksul tekkinud lisakasum.
21. Lepingud, mille lõpptähtaeg saabub majandusaasta jooksul, osalevad lisakasumis proportsionaalselt majandusaasta algusest lõpptähtaja saabumiseni kulunud ajaga. Lepingule lisakasumi suuruse määramise aluseks on majandusaasta keskmine põhikindlustuse reserv ja eelnevate majandusaastate jooksul tekkinud lisakasum.
22. Majandusaasta jooksul algavad ühekordse maksega lepingud osalevad lisakasumis, proportsionaalselt alguskuupäevast majandusaasta lõpuni kuluva ajaga. Lepingule lisakasumi suuruse määramise aluseks on lepingu majandusaasta keskmine põhikindlustuse reserv.

Lepingu lisakasumi määramine

23. Fikseeritud maksegraafikuga lepingutele arvutatakse lisakasum kalendriaasta eest järgmiselt:

$$B_m = (V \cdot p\% + B_{m-1} \cdot (i\% + p\%)) \cdot t / 365$$

B_m on määratud lisakasum, milles B tähistab lisakasumit ja m tähistab arvutatavat kalendriaastat

V on lisakasumi arvestuse aluseks olev reserv;

t on majandusaasta algusest lõpptähtajani kulunud aeg

i on arvestuslik intress.

Vaba maksegraafikuga lepingutele arvutatakse lisakasum kalendriaasta eest järgmiselt:

$$B_m = \left(G_m \cdot \frac{p\%}{i\%} + B_{m-1} \cdot (i\% + p\%) \right)$$

B_m on määratud lisakasum, milles B tähistab lisakasumit ja m tähistab arvutuse aluseks võetud kalendriaastat

G_m on garanteeritud intress, milles G tähistab intressi ja m tähistab arvutuse aluseks võetud kalendriaastat

p on lepingu garanteeritud intressi määr

i on arvestuslik intress.

Vähendatava lisakasumi jaotamine lepingute vahel

24. Vähendatav lisakasum jagatakse lepingute vahel vastavalt varasematel aastatel määratud/vähendatud lisakasumite summa osakaalule kogu jõusolevate vähendatava lisakasumiga lepingute varasemate aastate lisakasumitesse.

Näide:

$B(k)$ - vähendatava lisakasumiga lepingute vähendatav lisakasum aastal k

$C(k,i)$ – lepingu i vähendatav lisakasum aastal k

$D(k)$ – vähendamise hetkel jõusolevate vähendatava lisakasumiga lepingute varasemate aastate määratud/vähendatud lisakasumite summa

$F(k,i)$ – lepingu i varasemate aastate määratud/vähendatud lisakasumite summa

$C(k,i) = B(k) \cdot F(k,i) / D(k)$

Korra rakendamine

25. Korras kirjeldatud lisakasumi arvestamise põhimõtteid rakendatakse alates 01.01.2011 tehtavatele lisakasumi jaotamise ettepanekutele ning otsustele.